

SEMINARIS DE TRADUCCIÓ POÈTICA **CATALÀ-TXEC/TXEC-CATALÀ**

**(Universitat Carolina de Praga i Universitat de Masaryk, Brno,
República txeca, del 22 al 25 d'abril del 2003)**

Poetes en llengua catalana participants: **Teresa Pascual** (País Valencià), **Feliu Formosa** (Catalunya), **Ponç Pons** (Menorca, Illes Balears) i **Robert Pastor** (Principat d'Andorra)

Dimarts, 22 d'abril

SEMINARIS DE TRADUCCIÓ POÈTICA CATALÀ-TXEC A LA UNIVERSITAT CAROLINA DE PRAGA-I

**ARCA (Aula de Recursos de Català "Carlemany"– aula 49 del
Rectorat, Celetná, 20, Praga 1), 17:00 – 18:30 hores**

Programa:

- 1. Mots de salutació d'un dignatari de la Universitat Carolina de Praga**
(Prof. **Jaroslav Štichauer**, ex vicedegà de la Facultat de Filosofia i Lletres)
- 2. Mots de salutació del Lector de català, Andreu Bauçà i Sastre**
- 3. Treballs del 1r seminari**
(Moderador: **Jan Schejbal**)
  - Intervencions personals de cada un dels poetes - I: descripció de la pròpia experiència poètica (inicis de l'escriptura de poesia, poetes preferits, com i per què escriu poesia, etc.)
  - Lectura en veu alta, pel poeta mateix, dels poemes originals traduïts al txec – I (primera meitat)
  - Presentació de l'estudiant-traductor, feta per ell mateix, i comentari crític de la traducció del poema corresponent
  - Lectura en veu alta, per l'estudiant-traductor, de la versió txeca del poema corresponent

Dimecres, 23 d'abril
(diada de Sant Jordi)

SEMINARIS DE TRADUCCIÓ POÈTICA CATALÀ-TXEC A LA UNIVERSITAT CAROLINA DE PRAGA-II

ARCA (Aula de Recursos de Català "Carlemany"– aula 49 del Rectorat, Celetná, 20, Praga 1), 17:00 – 18:30 hores

Programa:

4. Treballs del 2n seminari

(Moderador: Jan Schejbal)

- Intervencions personals de cada un dels poetes - II: l'experiència poètica en el context catalanoparlant i el futur de la poesia en llengües pertanyents a àmbits demogràficament restringits
- Lectura en veu alta, pel poeta mateix, dels poemes originals traduïts al txec – II (segona meitat)
- Lectura en veu alta, per l'estudiant-traductor, de la versió txeca del poema corresponent, amb comentari dels problemes trobats en la traducció

Dijous, 24 d'abril

SEMINARIS DE TRADUCCIÓ POÈTICA TXEC-CATALÀ A LA UNIVERSITAT MASARYK DE BRNO

Departament de Llengües Romàniques, Facultat de Filosofia i Lletres (Arne Novaka, 1)

Programa:

11:00-12:30h ***Història i presència de la traducció de la literatura catalana al txec***

Ponència del Dr. **Jan Schejbal** (traductor de català a txec) sobre la història de les relacions txeco-catalanes en el domini de la literatura.

Llengua: txec.

14:00-15:00h ***Presentació dels poetes catalanoparlants participants en el taller***

Descripció: Presentació de la vida i obra dels poetes participants, per part d'ells mateixos. Explicació de la seva pròpia obra poètica, amb l'ajuda dels seus versos.

Presentació del poeta txec Petr Hruska per David Utrera, lector de català a la Universitat Masaryk de Brno.

Llengua de la sessió: català.

15:15-17:00h Taller de traducció

- *Descripció:* Treball en 4 grups.

Cada poeta treballarà amb un grup d'estudiants. El seu grup li presentarà la seva traducció literal al català de tres poemes en prosa del poeta txec Petr Hruska, tots ells extrets de la seva obra *Vzdycky se ty dvere zaviraly* (Host, 2002). El poeta en català revisarà la traducció dels estudiants i, amb la seva ajuda, intentarà trobar la forma més adequada i poètica dels versos proposats.

- *Objetiu del taller:* Traducció poètica de poemes en prosa txecs. Subratllar la diferència entre el català habitual i el català poètic.

17:00 h

Presentació de les traduccions

Els poetes participants presentaran els resultats del seu treball en grup. Explicació del seu procediment. Discussió.

Divendres, 25 d'abril

FIRA DEL LLIBRE DE PRAGA

**Centre Comercial, Sala Central, Fira del Llibre de Praga
(Prumyslový palác, Výstaviste)**

13:30 h

Revistes literàries virtuals

Debat sobre revistes virtuals txeques i internacionals.

Amb la participació de: **Alexandra Büchler** (*Transcript*), **Antonín Kosík** (*vulgo*), **Jovanka Sotolová** (*iliteratura*).

Moderat per: **Magdaléna Platzová** (*Literární noviny*).

Llengua: txec.

14:15 h

Presentació de l'edició catalana de la revista trilingüe d'internet de llibres i literatura Transcript

A càrrec de **Feliu Formosa**, degà de la Institució de les Lletres Catalanes, i **Jan Schejbal**, traductor de literatura catalana.

VETLLADA DE POESIA DELS PAÏSOS DE LLENGUA CATALANA

Cafè Montmartre, Řetězová, 7, Praga 1, 19:00 – 20:00 hores

Lectura poètica dels resultats de les traduccions dels diversos seminaris al txec.

Presentació: **Jan Schejbal**, traductor de català a txec, i **Marek Ríha**, lector de literatura catalana a la Universitat Carolina de Praga.

Llengües: català i txec.

Institucions organitzadores

Lectorat de català de la Universitat Carolina de Praga, Revista *Host de Brno* i *LAF (Literature Across Frontiers)*

Institucions patrocinadores

Institució de les Lletres Catalanes, Govern d'Andorra i Govern de les Illes Balears

Institucions col.laboradores

Universitat Carolina de Praga i Universitat Masaryk de Brno

LITERATURA

Pastor: "El lectorat de Praga és una eina divulgativa de primer ordre"

El poeta fa balanç de la trobada literària a la Universitat Carolina

Pastor, Formosa, Pascual i Schejbal presideixen l'aula on va tenir lloc el seminari.

A.B.

A. L.
Andorra la Vella

Què impulsa un estudiant txec de filologia a escollir el català com a segona llengua romànica per al seu currículum acadèmic? Aquesta és una de les incògnites que va intentar desvelar Robert Pastor, subdirector del Diari, en el transcurs del seminari de traducció poètica organitzat pel ministeri d'Educació i que va tenir lloc entre el 22 i el 25 d'abril al lectorat de català que el Govern d'Andorra manté des del 1991 a la Universitat Carolina de Praga. Les respostes obtingudes entre la vintena d'alumnes participants mostren el predomini de raons de tipus eminentment pràctic, com ara la demanda de traductors i intèrprets del català al txec, i viceversa, procedent tant d'empreses catalanes instal·lades a la república centreeuropea com de corporacions txeques establertes a Catalunya. Però apunta també a l'alicient que suposen per als alumnes iniciatives paral·leles com el mateix seminari o el campus universitari d'estiu, impulsades des del lectorat i que "ofereixen l'estímul afegit del contacte directe amb autors catalans i la possibilitat de completar la seva formació amb sortides a l'estranger". En aquest sentit, cal recordar que la segona edició del campus, que tindrà lloc al juliol, aplegarà a Encamp una trentena d'estudiants de català d'arreu del món, sis dels quals procedeixen del lectorat txec.

Jan Schejbal vol traduir "La neu adversa", de Morell, al txec

La neu adversa, d'Antoni Morell, es podria convertir en la segona novel·la andorrana que es tradueix al txec si prospera el projecte que Schejbal ha proposat a Argo, el mateix segell que el 2000 es va encarregar de l'edició txeca de *Boris I*. La bona acollida d'aquesta novel·la entre els cercles interessats en la literatura estrangera pot facilitar el camí a *La neu adversa*, "perquè Morell ja és un nom conegut", diu Schejbal: "Per activar la iniciativa només cal que l'editorial i l'autor es posin d'acord. En nou mesos la novel·la podria estar al carrer".

El seminari de traducció, dirigit per Jan Schejbal —professor de filosofia i traductor al txec del *Boris I*, d'Antoni Morell—, ha portat enguany a Praga el català Feliu Formosa i la valenciana Teresa Pascual, en un cartell que completava Pastor i del qual va caure a última hora el menorquí Ponç Pons. Durant dues jornades van revisar i discutir amb els

alumnes les versions al txec dels poemes seleccionats pels mateixos autors. Per cert, que els estudiants van distingir *Atapeïts llençols de blanc grisenc...*, de Pastor, com el poema "més difícil de traduir", apunta el poeta. "Es van produir anècdotes curioses, com que a Formosa li van canviar un vers perquè la traducció literal txeca no tenia sentit: així, 'Queda l'enyor del que mai no t'he ofert/ i un camí pel desert', en txec ha quedat com 'Queda l'enyor del que mai no t'he ofert/ i un camí entre el gel', perquè la idea de soledat que a nosaltres ens evoca el desert per a ells la té el gel." Les traduccions, juntament amb la versió catalana d'una selecció de poemes del txec Petr Hruska —treballats en una extensió del seminari que va tenir lloc a la universitat de Masaryk, a Brno—, es publicaran a *Host*, la principal revista literària del país. "Era la primera vegada que assistia al procés de comunicació interlingüística, i encara més a una llengua per a nosaltres tan exòtica com és el txec. I he de dir que les traduccions conserven no només la musicalitat dels originals, sinó en alguns casos fins i tot la rima. I això no és gens fàcil", afegeix Pastor, per a qui el lectorat de català a Praga constitueix una "eina divulgativa de primer ordre, per la tasca de difusió del Principat que realitza entre els universitaris i que sense l'existència del lectorat seria senzillament impensable."

BREUS

La Biblioteca amplia l'horari

ANDORRA LA VELLA. Coincidint amb l'arribada dels exàmens finals escolars, la Biblioteca pública del Govern amplia l'horari d'atenció al públic: l'equipament obrirà de dilluns a divendres, de 8.30 a 20.30 h, i els dissabtes, de 9 a 13 h, a partir del 5 de maig i fins al 21 de juny, ambdues dates incloses.

El Sant Jordi dobla els originals

ANDORRA LA VELLA. La 10a edició del concurs de narrativa Sant Jordi, que organitzen les biblioteques públiques del Principat, ha rebut un total de 399 originals en les quatre categories, una xifra que duplica gairebé el nombre d'originals de l'edició passada, fins ara la més participativa amb 214 exemplars.

MIRA...

Un any de fotoperiodisme a Andorra
Col·lectiu de Fotògrafs de Premsa d'Andorra

Macedònia, el paisatge previ a la batalla

David Ramos, CFPA

Amours de vieux et vieilles amours

Eric Dexheimer, representat per l'Agència Editing Server

Del 23 d'abril al 4 de maig del 2003

Centre de congressos i exposicions del Comú d'Andorra la Vella
Andorra la Vella - Principat d'Andorra

manual e color

Fundació Caixa Bank

PRINCIPAT D'ANDORRA

Praga, porta d'Andorra a Europa

El lectorat de català i l'aula de recursos, que el Govern subvenciona a la Universitat Carolina de Praga, és la porta que, des de fa uns dotze anys, s'obre als universitaris del centre i de l'est d'Europa cap al microcosmos d'Andorra i cap a l'univers de la llengua i la cultura catalanes.

Text i fotos: Robert Pastor

Jana Vrátníková és llicenciada en una branca de filologia espanyola i cursa la segona llicenciatura; com la majoria dels seus companys, ho fa al departament de romàniques de la Universitat Carolina. A més, fa classes particulars de castellà –entre d’altres a una presentadora de televisió, una model i un cantant– i fa entrevistes en una emissora de ràdio. És, també, guia turística. Tot això ho compatibilitza amb els estudis de català al lectorat. I coneix bé el nostre país perquè “com a mínim vinc una vegada a l’any”.

Al capdavant de grups de turistes txecs, en una ruta més llarga cap a Espanya, fan escala d’un dia al nostre país. Habitualment a l’estiu, o a la primavera, “a les falles de València”. A aquests compatriotes els explica la geografia, la història, el sistema polític del Principat. Entre compra i compra, els porta a fer un tomb pels monuments, amb parada obligatòria a Casa de la Vall.

Com bona part dels seus companys amb els quals parlem, l’estiu passat va gaudir d’una beca, i va participar en el *campus* per a estudiants estrangers de català, de dues setmanes a Mallorca i una en aquestes valls. Aficionada a la muntanya, recorda amb satisfacció sobretot “l’excursió bèstia” de dos dies, d’Encamp a la vall d’Incles, incloent-hi la nit al refugi de Juclar.

Un altre alumne veterà és Vít Kloucek. Va començar amb Diana Figueres, el curs 1996-1997. També va participar en el *campus* de l’últim estiu. Estudiant de filologia hispànica, va triar el català com a segona llengua romànica i ha seguit els cursos de literatura catalana de Marek Ríha, un altre exalumne de la institució que ara és professor a la mateixa universitat; tampoc no s’ha perdut les ponències del doctor Jan Schejbal, el traductor al txec del *Boris I* de Morell. És, en definitiva, un assidu a totes les activitats que persones de la cultura desenvolupen a l’aula de Praga, incloent-hi el recital que hi va fer Xavier Dalleres.

LA MAJORIA
D’ESTUDIANTS
TRIEU EL
CATALÀ COM A
SEGONA LLEN-
GUA ROMÀ-
NICA DINTRE
EL PROGRAMA
D’UNA LLICEN-
CIATURA, PERÒ
TAMBÉ N’HI
HA QUE HO
FAN PER GUST,
NOMÉS
PERQUÈ ELS
AGRADA

ANDREU BAU-
ÇA COMPLEIX
EL QUART CURS
COM A TITU-
LAR DEL LEC-
TORAT, I AFIR-
MA QUE EL
CATALÀ NO ES
POT ENSENYAR
COM QUALSE-
VOL LLENGUA:
CAL EMMAR-
CAR-LO EN LA
CULTURA I
LA HISTÒRIA

Li preguntem què diria d’Andorra als companys que encara no hi han vingut: “El que és la bellesa del país. Com em va fascinar el refugi a les muntanyes, l’arquitectura romànica, que és com si fos el bressol d’aquesta cultura a Europa. L’important centre comercial per a la Península Ibèrica i França –i amb la UE, per a tota Europa–. L’arquitectura contemporània, no tan sols a Andorra la Vella i Escaldes, a d’altres

parròquies com ara Encamp. I també el tabac: que cal veure les plantacions i conèixer-ne el conreu i la fabricació”...

Vít tot just tornava de Mèxic, on havia anat per documentar la tesi doctoral, sobre l’exili català del 1939 al gran país del sud d’Amèrica del Nord.

Barbora Hedbávná, com la seva amiga Jana, va assistir al *campus*, però ja havia vingut el 2001, convidada

per Joan Ramon Marina després d'unes jornades internacionals a Gironella, i s'hi va estar quatre dies. No és menys entusiasta: "D'Andorra m'agrada tot. M'agraden molt les muntanyes i sempre en fan venir ganes de pujar; he pujat al Canigó de nit... M'agraden els dos mons diferents que hi ha: la natura i la ciutat, que potser és petita però no ho sembla pas. I la seguretat pública. I com tracten els turistes. Anàvem tres joves amb el Joan Ramon i ell sempre deia al cambrer que érem estrangers; jo em preguntava per què, però després ho vaig entendre, en veure que ens tractaven amb tanta deferència..."

Andrea Fajkusová sembla inseparable de Barbora i de Jana, treballa ja en els informatius d'una emissora de ràdio de la ciutat, ha compartit la major part de les experiències an-

dorranes i catalanes i, és clar, la de traduir al txec poemes catalans en el darrer seminari. Com Vladislav Knoll, potser el més jove del grup i, tanmateix, autor de la pàgina web de l'aula: www.epep.cz. El seu interès pel català és, encara, més sorprenent, perquè no representa crèdits per als seus estudis de filologia, ja que no estudia romàniques, sinó clàssiques, concretament grec. Com si fos absolutament natural, deixa caure: "Ho faig perquè m'agrada."

La seva primera visita a les Valls va ser en el *campus* del 2002, però "ja en tenia una idea, potser tanta o més que la gent normal, sobre la història, les institucions, que havia estudiat. La primera sensació, venint de la Seu, era de sorpresa, "perquè la vall encara és molt més estreta de com l'havia imaginada, la vall de la Valira, el riu salvatge, i les construc-

A la pàgina de l'esquerra, Andreu Bauçà, el lector de català a la Universitat Carolina de Praga, a l'aula sempre presidida per la bandera d'Andorra. Sobre aquestes línies, tres alumnes: Jana Vrátníková, Vít Klouček i Barbora Hedbávná.

cions per la muntanya, tan diferents del paisatge rural txec, on els habitatges, dispersos, s'assemblen molt més a una casa pairal, o a una masia. És una llàstima que molta gent, també d'aquí, només hi vagi per comprar, només hi pensi com en un gran hipermercat. Potser és així perquè només han estat a Andorra la Vella i a Escaldes".

És una mostra que els alumnes més avançats coneixen bé, hi han estat, s'estimen Andorra, i sempre hi voldrien tornar, perquè se l'han fet, d'alguna manera, seva.

AMB ACCENT MALLORQUÍ

Col·legues del claustre acostumen a fer broma al lector, Andreu Bauçà, tot dient-li que aconsegueix que els estudiants parlin un mallorquí perfecte... amb accent txec. Entusiasta de la feina, dinàmic, apa-

rentment inesgotable, empenedor i curós de cada detall, aquest és el quart curs d'Andreu en una plaça que va guanyar definitivament en concurs públic l'any passat. Quan l'hi pregunten –i ho fan sovint– respon invariablement que no li agradaria tornar a l'illa nadiua, que es quedaria per sempre a la capital de Txèquia... o en un altre lectorat organitzat pel Govern d'Andorra.

Aquest de Praga és fruit d'un conveni entre el rectorat de la Carolina i l'executiu del Principat, signat el 1993 pel govern Ribas i ratificat el 2001 pel rector de llavors i Marc Forné, en un acte solemne. El català, però, ja s'hi ensenyava des de dos anys abans, en un departament de romàniques de currículum peculiar, perquè els estudiants expliquen que en els primers cursos aprenen estructures lingüístiques, concretament del xinès i de l'èuscar, i han de triar, a més de la filologia en què es titularan (hispanica, francesa, italiana...) una segona llengua de la mateixa rel llatina. Aquí és on apareix la nostra, a través d'un lectorat que ja imparteix els tres nivells i que, a més dels crèdits acadèmics txecs, dona accés, mitjançant exàmens, a les titulacions oficials bàsica (A), mitjana (B) o superior (C) del ministeri d'Educació –potser aviat homologada a l'altre Principat, quan les gestions fructifiquin.

Bauçà hi afegeix, a aquesta realitat, un criteri lògic: "No es pot ensenyar el català com qualsevol altra llengua; s'ha d'explicar la relació directa amb la cultura i la història d'Andorra i de la resta de països que la comparteixen."

SITUACIÓ PRIVILEGIADA

Per aconseguir aquest objectiu, el lectorat gaudeix d'una situació privilegiada, fins i tot físicament. L'aula és fixa, està situada a l'edifici primitiu, que ara acull el rectorat i és un dels monuments de visita recomanada en totes les guies turístiques, amb vistes a i des del carrer cèntric del nucli antic, a pocs metres de l'ajun-

Marina i el projecte d'un segon lectorat

◆ Com a cap del servei de formació d'adults, Joan Ramon Marina ha estat i és el responsable directe del lectorat a Praga des que es va crear. Quan parla, li vessa l'entusiasme pel resultat d'aquesta feina, que –coincideix amb Bauçà– està plenament consolidat i comença a donar fruit palpable. Hom diria que és la nina dels seus ulls. Mai no confessarà els sacrificis personals, en forma de renúncia a vacances d'estiu per dedicar-s'hi. En canvi, vol fer constar els agraïments a tothom que hi ha intervingut, als titulars anteriors i a l'actual. El promotor, que va oferir la idea al govern Ribas, el 1991, va ser el doctor Bares, propietari de Promocions Mèdiques Andorranes, indústria estesa arreu del continent amb el nom de Promed. El lectorat es va oficialitzar en virtut d'un conveni entre Roser Bastida i el vicerector de la Universitat Carolina. La primera lectora va ser una companya del mateix servei de formació d'adults, Anna Troy. Van seguir membres del sistema d'ensenyament

andorrà, Rosa Arauz i Diana Figueras, i un contractat exterior, Andreu Simorra, tots en períodes més curts que els de l'actual titular. L'aula de recursos es va inaugurar amb tota solemnitat l'any passat, coincidint amb el desè aniversari de la creació del lectorat i a la vegada que s'exhibia l'exposició itinerant *Andorra, cruïlla de cultures* en una de les monumentals esglésies de la capital txeca. Per a una persona tan activa, l'acompliment d'un objectiu, la consolidació evident a Praga, fa sempre pensar en un altre de nou. I el desig actual de Joan Ramon és el de crear un segon lectorat de català a l'estranger des del ministeri d'Educació nacional. Amb dues condicions: "que hi hagi una bona predisposició i voluntat de col·laboració en la universitat d'acollida, i que la iniciativa andorrana no pertorbi la iniciativa de cap altra institució pública de l'àmbit de la cultura i de la llengua catalanes", per evitar duplicitats, "que no faci nosa".

tament vell. Està dotat amb una aula de recursos que inclou eines informàtiques, audiovisuals, i una petita biblioteca pròpia que a poc a poc es va ampliant.

Gaudeix també d'un mecenatge absolutament desinteressat, de Promocions Mèdiques Andorranes, amb seu a Santa Coloma, però present a la resta d'Europa amb el nom de Promed. El propietari, Rudolf Bares, ni tan sols vol aparèixer en les activitats que patrocina. És un enamorat de la cultura catalana, parla la llengua i el fill i successor conserva el mateix interès. "Volíem fer-li un homenatge, però mai no l'ha acceptat", explica Andreu, abans d'especi-

ficar que "el gruix del pressupost el cobreix el Govern, però sense aquest ajut no podríem fer tot el que fem. A més, atorga beques a estudiants de català del centre i de l'est europeu".

L'activitat de l'aula i del seu titular no es limita a les classes: la voluntat, i la realitat, és desenvolupar les iniciatives més diverses, "que impliquen la presència i el contacte amb persones de la cultura catalana". Cicles de conferències, ponències, seminaris com el recent de traducció poètica...

Potser la creació més recent en el temps és el *campus* d'estiu per a estudiants de català a l'estranger, orga-

A l'esquerra, Vladislav Knoll.
A la dreta, la torre de l'ajuntament vell de Praga, amb els vells rellotges, un dels monuments més fotografiats de la ciutat, que es troba a pocs metres de l'aula del lectorat.

nitzat pel govern Balear i l'andorrà. Va començar l'agost passat i porta els alumnes en una primera etapa de dues setmanes a Mallorca, i en una segona, de set dies, a Andorra. Jana, Andrea, Barbora, Vladislav, es lamentaven de les escasses probabilitats d'obtenir beca dues vegades consecutives, i de no poder participar en la segona edició, que ja està en marxa. Vindran uns trenta universitaris, de quinze nacionalitats tan diferents com el Japó, els Estats Units, Polònia, Hongria, Rússia, França, el Regne Unit, Espanya, Itàlia, Ucraïna... i sis txecs, que tenen aquesta quota fixa i reservada, per raons òbvies. ⇨

Maria Pubill: "El ministeri vol ampliar les activitats"

◆ Maria Pubill, directora d'ensenyament superior del ministeri d'Educació, va lliurar personalment aquesta primavera els darrers títols que el lectorat ha atorgat als alumnes. La seva presència en la cloenda del seminari de traducció poètica i les reunions de treball amb el lector constitueixen un senyal més de l'interès de l'executiu per aquesta obra. El 2000 s'hi desplaçava personalment el cap de Govern, per signar amb tota solemnitat la renovació del conveni amb el rector. El 2001 era el ministre Enric Pujal qui hi acompanyava Antoni Morell. L'any passat va ser la gran celebració del desè aniversari de la constitució del lectorat, amb la inauguració de l'aula de recursos (ARCA) i de

l'exposició *Andorra: cruïlla de cultures*, amb l'assistència del ministre d'Educació, Pere Cervós; del secretari d'Estat, Josep Anton Bardina, i de l'ambaixadora, Meritxell Mateu. Maria, que visitava el lectorat per primera vegada, torna amb una valoració positiva tant del dinamisme d'aquests estudis com "del nombre d'alumnes" que els segueixen. Anuncia també que "el ministeri té la voluntat d'ampliar encara més les activitats el curs vinent, fins aconseguir que n'hi hagi alguna de paraacadèmica cada trimestre", sobre nous aspectes de la lingüística i de la cultura, i amb la presència de més personalitats dels àmbits intel·lectual i de creació del Principat d'Andorra.

⇨ Les relacions internacionals amb la resta de lectorats de català, dependents de la Generalitat de Catalunya o del govern balear i entre els quals hi ha el de Brno, segona ciutat txeca, amb David Utrera com a professor titular, incrementa la possibilitat dels alumnes d'assistir com a becaris a d'altres esdeveniments

internacionals, com ara la Universitat d'estiu de Prada de Conflent.

Arrelada ja la presència a l'aula del carrer Celetná, al cor de Praga, Andreu deixa anar la imaginació. Pensa en l'interès del doctor Schejbal, en la plaça de professor de literatura obtinguda pel seu exalumne, Marek, i en la vocació i capacitat

d'alguns dels seus deixebles actuals per esdevenir, aviat, professors. Amb aquestes incorporacions al claustre, el seu interès i les decisions que puguin prendre o ajudar a prendre, potser a mitjà termini hi podrà haver una titulació específica de català al departament de romàniques de la històrica Universitat Carolina. □